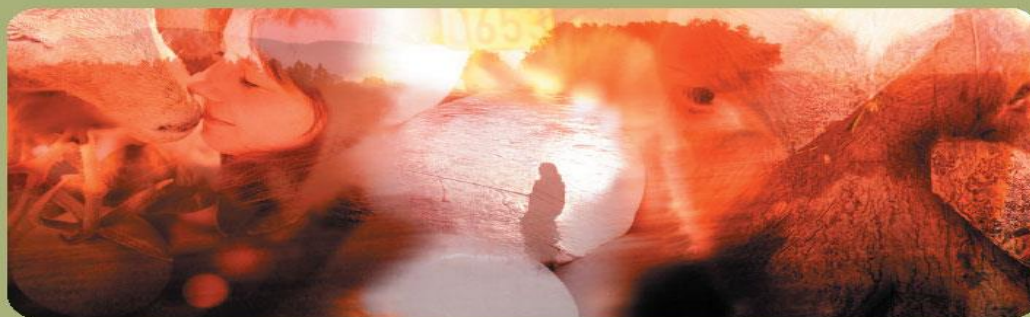

Økonomiplan 2022 - 2025

Behov for endring

(3.11.21)

www.verdal.kommune.no

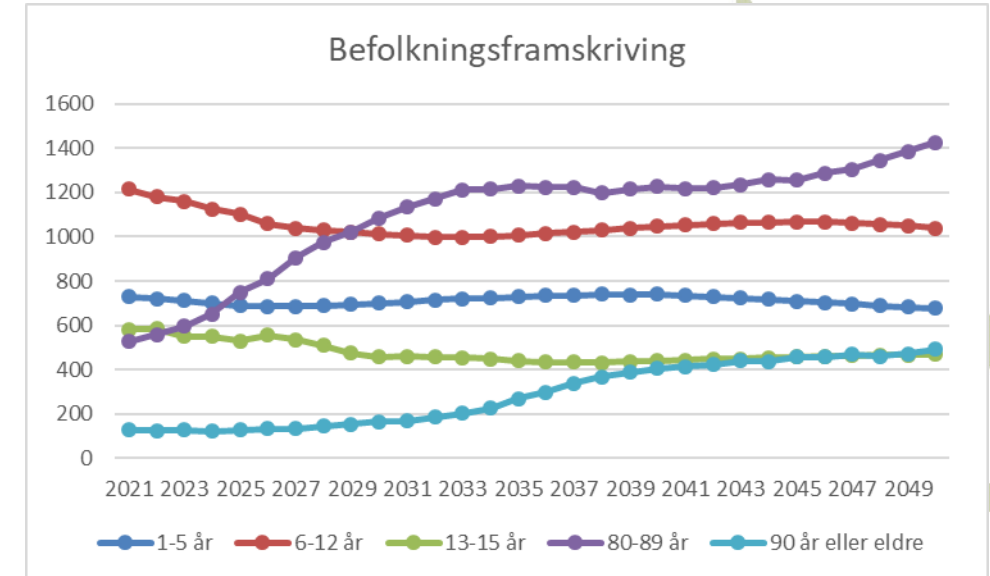

Presentasjon av budsjettet

- Introduksjon
 - Inkl. utvikling nøkkeltall KØB
- Investeringer 2022-2025
 - Investeringer og endringer (foreslått investeringsplan).
- Rammebetingelser og – fordeling
- Budsjettpremiss
 - Alternativer
- Videre budsjettprosess

Verdal kommune – Tre hovedutfordringer

- Demografi
 - Reell omprioritering – endring ressursbehov
 - Generasjonsskifte i organisasjonen
rekruttering og kompetanse
- Digitalisering – felles satsning
 - Nye løsninger
 - Endring arbeidsprosesser
 - Bedre digital infrastruktur
 - Kompetanse
- Klima og energi
 - Satsning og effekt

Behov for endring

- «*En god økonomisk balanse er nødvendig for å kunne øke handlingsrommet i årene som kommer.*»
- Uten tiltak – ikke god økonomisk balanse
 - Utfordre tidligere vedtak
 - Struktur
 - Grunnpreget i tjenesteytingen
- Tidsaspektet og endringstempo avgjørende

Utsatt endring?

- Fjorårets budsjettvedtak:

14. Oppvekst

Kommunestyret deler oppvekstsektorens bekymringer om for store nedskjæringer av laget rundt ungene/ungdommene i kommunen. Det er spesielt hastigheten i omstillingen og nedtrekket som oppleves for krevende.

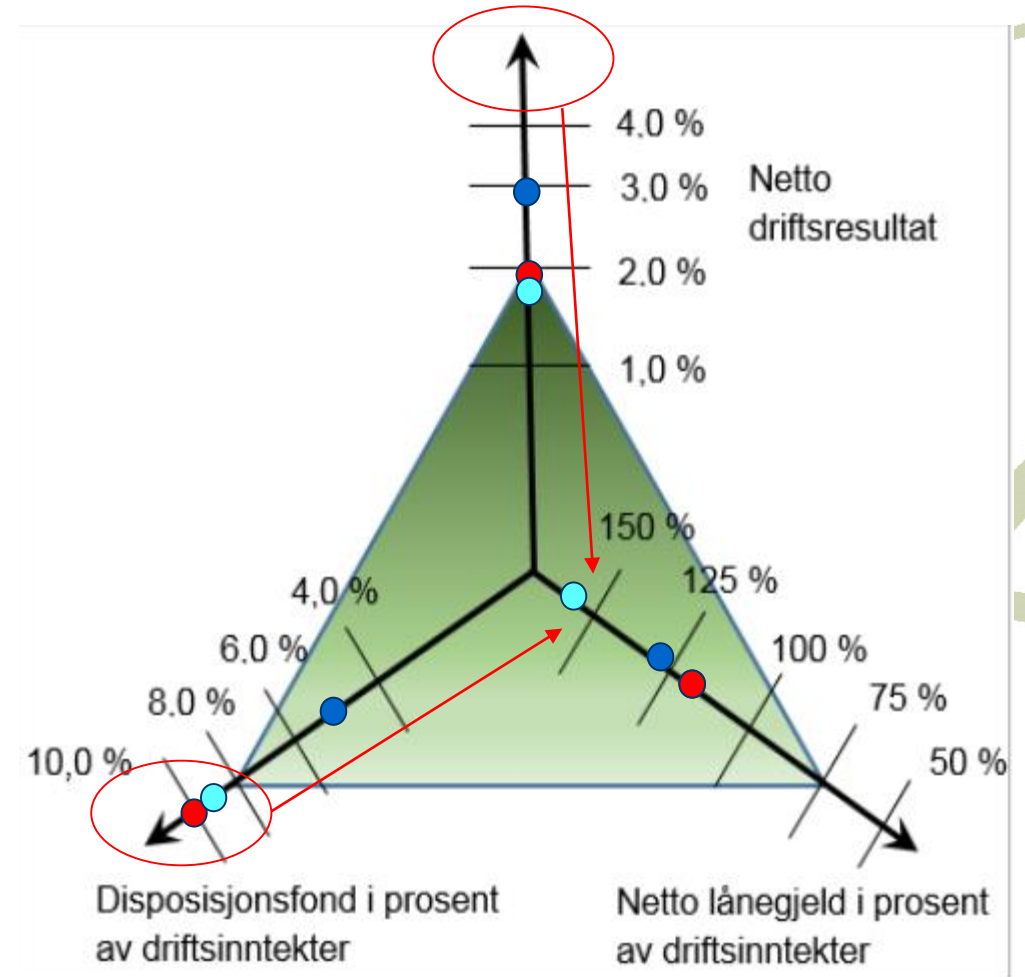
Når regnskapsmessig resultat for 2020 er kjent, bes kommunedirektøren komme med en sak til politisk behandling med hensikt å justere budsjetttramme til skole noe opp.

En eventuell økning i budsjetttramme blir da belastet disposisjonsfondet.

- Hva kan være en konsekvens av et slikt vedtak?

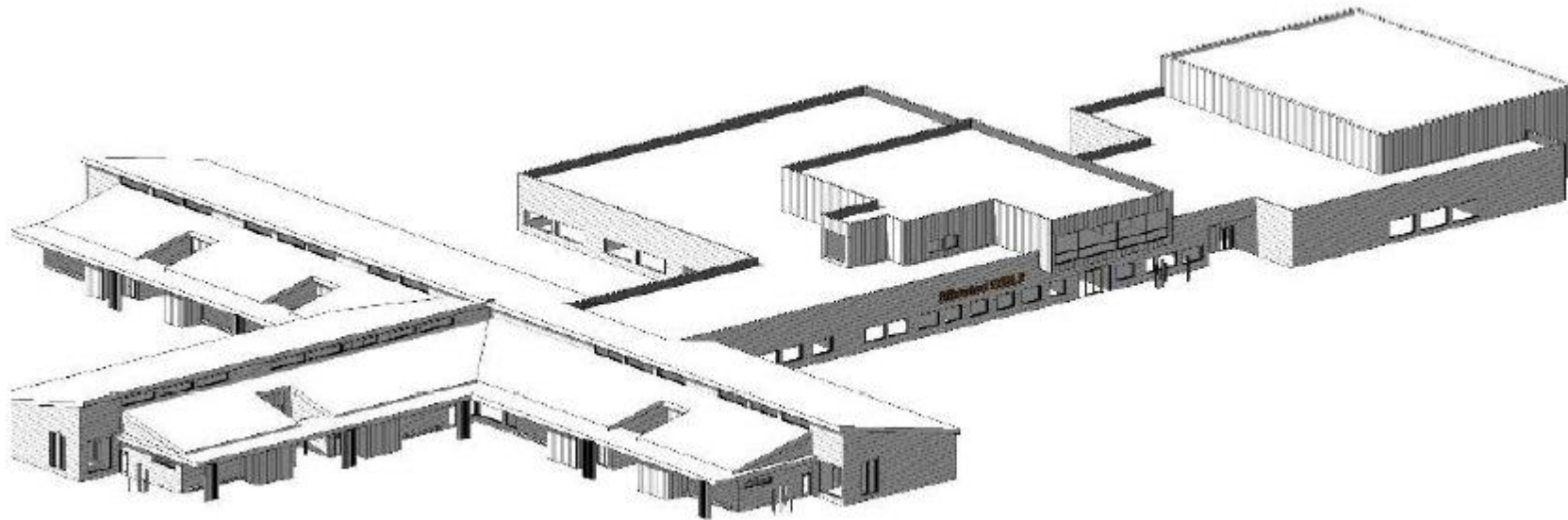
Økonomiplanens bærekraft

- Nylige vedtatte mål
- Hvor befinner vi oss etter 2020?
- Hvordan ser dette bildet i økonomiplanen?
 - Alternativ 1 – Risikohåndtering
 - Alternativ 2 – Risikoreduksjon

Investeringer for fremtiden

- Skolebygg Stiklestad

- Nye barnehager
 - Dagens bygningsmasse
 - Optimalisering av drift
- VBB – Byggetrinn 2

Forslag endringer i vedtatte investeringsrammer

- Stiklestad skole
 - 15 % reduksjon som målsum
 - Mulighetsrom og ytterste konsekvens
 - Reduksjon bruttoinvestering 54,6 mill. kr. - Ny ramme 332,4 mill. kr.
- Rådhusinvesteringen
 - Reduksjon 250 kvm.
 - Sermonirom tatt ut, nedskalering legekantor fra 6 til 4 kontor.
 - Reduksjon bruttoinvestering 8 mill. kr.
- Samlet konsekvens – 50 mill. kr. mindre låneopptak

Investeringer 2022-2025

- Selvfinansierende m/risiko

PROSJEKT	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2022-2025
Sosiale tjenester					
Tilpasning for NAV i Vektergata (til sosial)	15 500 000	500 000			16 000 000
Mindre tiltak kommunale boliger	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Sum Sosiale tjenester	16 500 000	1 500 000	1 000 000	1 000 000	20 000 000
Vann avløp og renovasjon, selvkost					
Vannreanseanlegg Hallemsåsen	20 000 000	50 000 000	30 000 000		100 000 000
Høydebasseng Hallia	6 000 000				6 000 000
Vannforsyning, Vinne	2 000 000				2 000 000
Vannforsyning, Leksdal	2 000 000				2 000 000
Vannforsyning, Tinna	7 000 000				7 000 000
Høydebasseng Vuku/Ulvilla	5 000 000				5 000 000
Uteavdelingsbygget (vann)	2 000 000				2 000 000
Vannforsyning, ramme		12 000 000	12 000 000	12 000 000	36 000 000
Avløp, Vuku	4 500 000	0	0	0	4 500 000
Avløp, Tinden	11 000 000		0	0	11 000 000
Uteavdelingsbygget (avløp)	2 000 000	0	0	0	2 000 000
Avløp, ramme	0	15 000 000	15 000 000	15 000 000	45 000 000
Infrastruktur vei, vann, kloakk Ørin Sør		10 000 000			10 000 000
Sum Vann avløp og renovasjon, selvkost	61 500 000	87 000 000	57 000 000	27 000 000	232 500 000

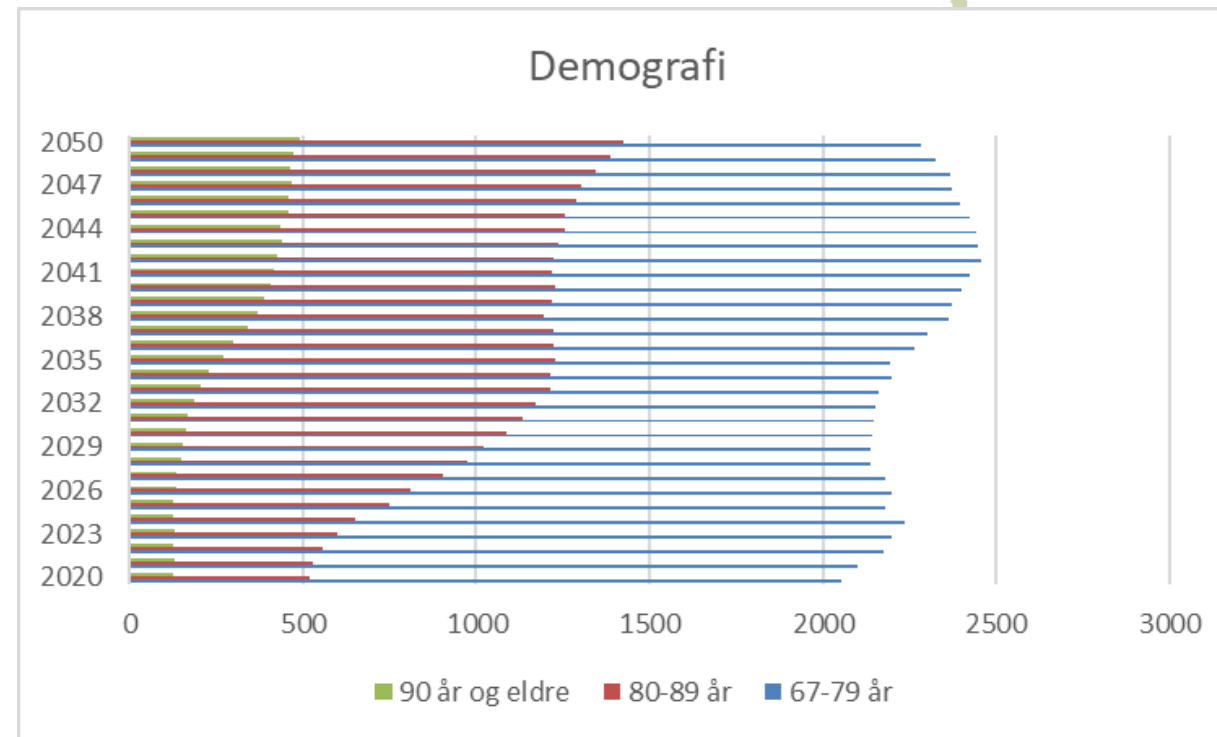
Investeringer 2022-2025, forts.

- Kjernevirksomhet

PROSJEKT	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2022-2025
Barnehage					
Mindre tiltak barnehager	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Nye barnehager	4 000 000	32 000 000	32 000 000	32 000 000	100 000 000
Sum Barnehage	5 000 000	33 000 000	33 000 000	33 000 000	104 000 000
Grunnskole					
IKT-utstyr ramme	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Vinne skole	1 000 000				1 000 000
Stiklestad skole	63 349 929	117 197 368	116 352 703	1 000 000	297 900 000
Sum Grunnskole	65 349 929	118 197 368	117 352 703	2 000 000	302 900 000
Helse og omsorg					
Velferdteknologi, utstyr og installasjoner	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Helseplattformen engangsbeløp	28 300 000				28 300 000
Verdal Bo- og Behandlingssenter	11 000 000		0	0	11 000 000
Sum Helse og omsorg	41 300 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	47 300 000
Samferdsel og veier					
Maskinelt utstyr	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Rammebudsjett gang- og sykkelvei / gatelys	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	16 000 000
Kommunale veier, rammebudsjett	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	16 000 000
Sum Samferdsel og veier	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000	36 000 000

Helseplattformen – Hvorfor investere nå?

- Forutsetning
 - Komplette tjenesteavtale
 - Kost-Nytte-vurdering før beslutning
- Helseplattformen
 - Tid til implementering (system vs arbeidsprosesser)
 - Gevinstrealisering fra år 3?
- Demografi innbyggere 80+
 - År 2025 + 33,6%
 - År 2027 + 58,5%
 - År 2030 + 90,5 %

Investeringer 2022-2025, forts.

- Støttetjenester og tilleggsvirksomhet

PROSJEKT	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2022- 2025
Oppvekst (Barnevern, helsestasjon mv)					
Ombygging Helsesenteret (til sosiale)		5 000 000	26 500 000	500 000	32 000 000
Administrasjon, styring og fellesutgifter					
Kjøp av tjenestebiler (selvkost og uteseksjon)	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Kjøp av tjenestebiler til internutleie tjenestene	9 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	15 000 000
Kjøp av elsykler, hengere og andre transportmidler	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Rådhuskvartalet - tilpasninger bygg	2 500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	5 500 000
ENØK-tiltak kommunale bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Paviljongen, Rådhuset	4 400 000	17 600 000	1 000 000		23 000 000
Ombygging 3.etg Rådhuset	6 500 000	500 000			7 000 000
Sum Administrasjon, styring og fellesutgifter	26 900 000	25 600 000	8 500 000	7 500 000	68 500 000
Kultur og idrett					
Dekke kunstgressbane (miljødekke)				6 000 000	6 000 000
Aktivitetsparken	1 000 000	1 000 000			2 000 000
Garderobeanlegg				20 000 000	20 000 000
Erstatningsareal friidrettsanlegg Ørmelen	2 000 000				2 000 000
Sum Kultur og idrett	3 000 000	1 000 000	0	26 000 000	30 000 000
Plan					
Bystrand/tilrettelegging langs Verdalselva	3 200 000	2 000 000			5 200 000
Stenging av planovergang, Nordgata	6 250 000	1 000 000			7 250 000
Sum Plan	9 450 000	3 000 000	0	0	12 450 000

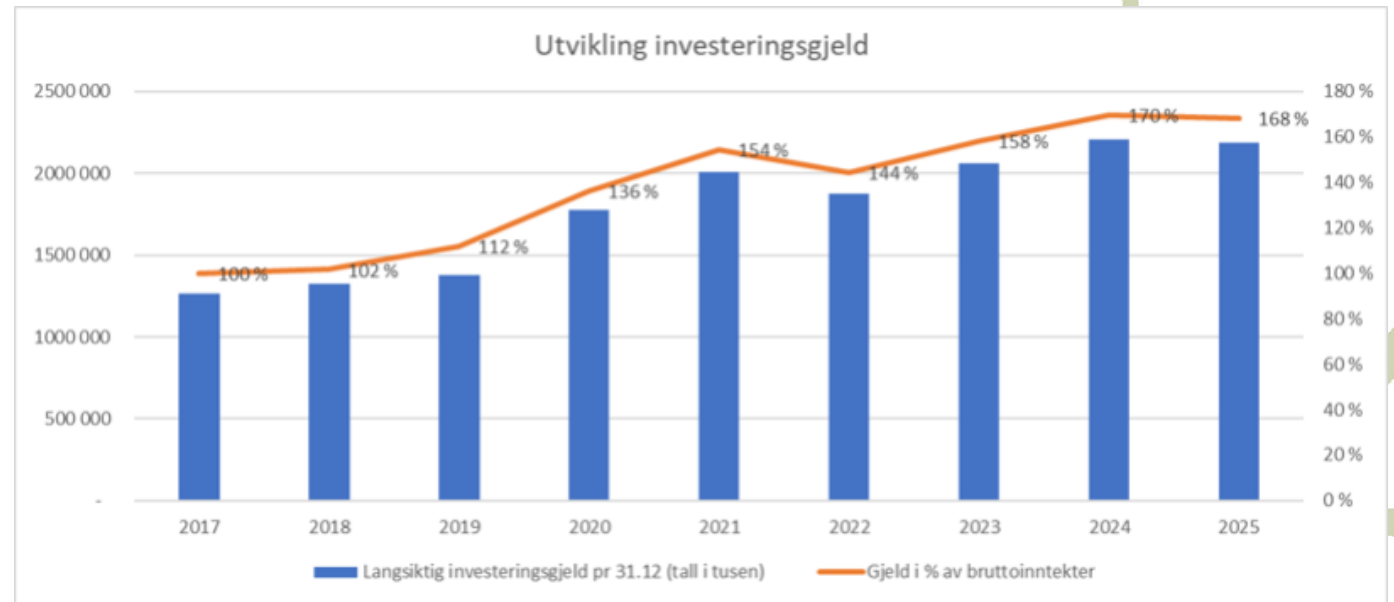
Investeringer - Oppsummert

Type investeringer	Budsjett	Andel Økonomiplan	Andel
Kjernevirksomhet	120 650 000	51 %	490 200 000 55 %
Selvfinansierende	78 000 000	33 %	252 500 000 29 %
Støtte-/Tilleggstjenester	39 350 000	17 %	142 950 000 16 %
Totalt	238 000 000		885 650 000

- Prioriteringer ved nyinvesteringer
 - Hva skjer etter 2025?
 - Avhengig av å få ut mer av hver investert krone
 - Kostnadsfokus
 - Prioritering
 - Vurdering av alternativ

Gjeldsutvikling

- Estimat - tall i 2021-kr
 - Effekt
- Hva mangler i økonomiplanen?
 - Uforutsette investeringer
 - Gode ideer?
 - 2026-2030

Begrenset handlingsrom

Handlingsrom

	Mrd. kroner
Veksten i frie inntekter	2,0
Merkostnader til demografi	-0,9
Merkostnader til pensjon	-0,4
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,2
Økt handlingsrom	0,5

– Lav nasjonal inntektsvekst gir lav vekst i Verdal

Dette er en varslet utvikling

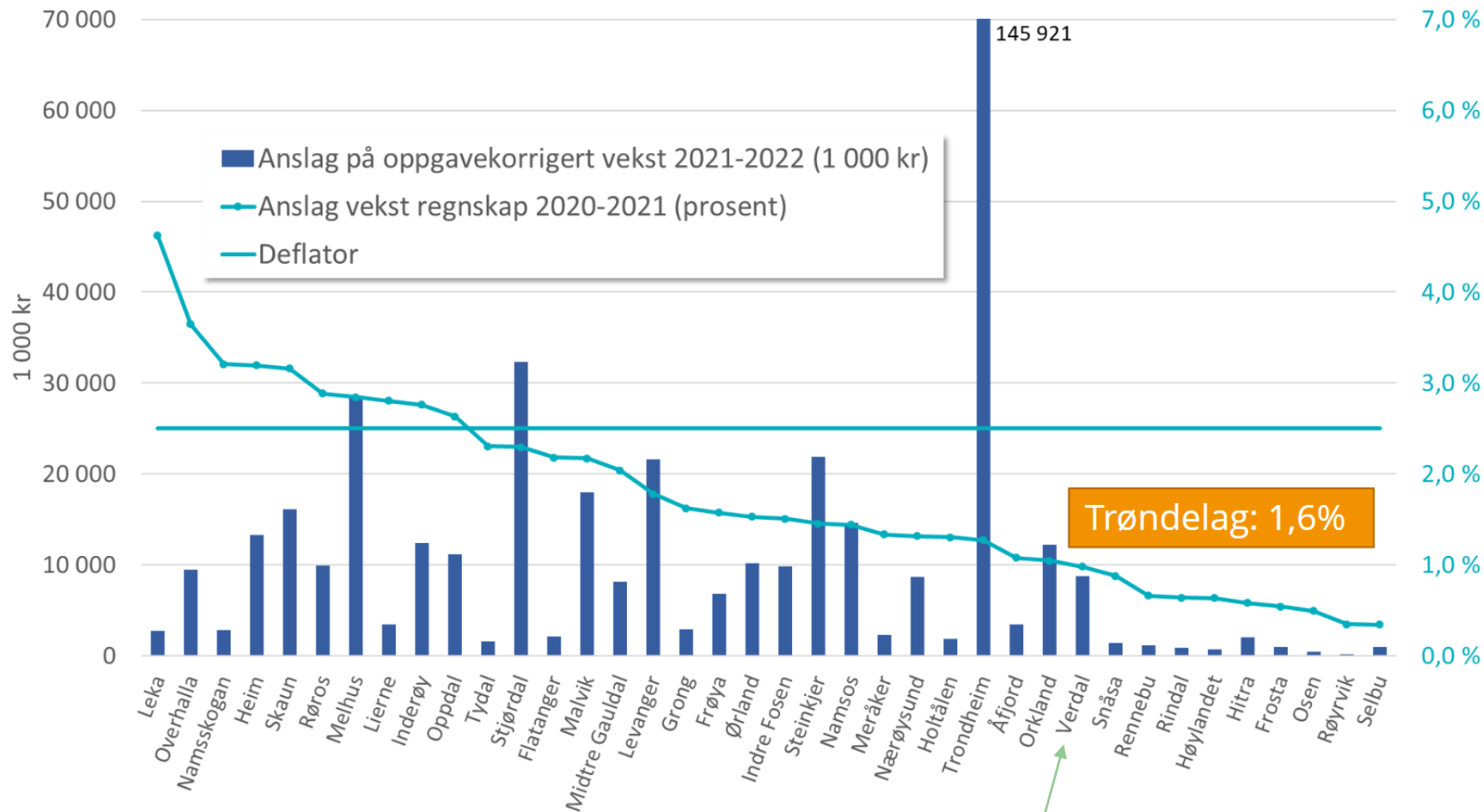
– Delvis pga mye ekstra inntekter til kommunene

Anslag på vekst i frie inntekter 2021-2022

- tab C-k (Trøndelag)

Leka (4,6)
 Overhalla
 Namsskogan
 Heim
 Skaun
 Røros
 Melhus
 Lierne
 Inderøy
 Oppdal (2,6)

Verdal (1,0)
 Snåsa
 Rennebu
 Rindal
 Høylandet
 Hitra
 Frosta
 Osen
 Røyrvik
 Selbu (0,3)

Trøndelag: 1,6%

↑ 10
 ↓ 28

Verdal 1% og 8,75 mill i vekst

Innstramming i ressurskrevende tjenester

Beregnet 1,25 mill
lavere inntekt (kompensasjon)
for Verdal kommune

Ressurskrevende tjenester

- Sterk vekst i ordningen over tid
- I 2021 ble utgiftene lavere pga. lavere pensjonspremie og arbeidsgiveravgift
- Underliggende vekst i ordningen er sterk
- Øker innslagspunktet med 50 000 kroner utover lønnsveksten
- Innstramming 300 mill. kroner

Demografikostnader, årlig endring

5038 VERDAL

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2021 kroner og endring fra 1.1.2021)

ndring								SUM
tgiftsbehov per 1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern		VERDAL
2022	→ 6 535	-4 624	-1 864	-537	478	-579		-590
2023	9 114	-7 905	-1 314	-204	157	-939		-1 090
2024	9 909	-5 668	-2 318	-343	384	-743		1 220
2025	17 830	-5 966	-2 498	92	294	-657		9 094
2026	14 869	-2 536	-516	-234	511	-349		11 745
2027	17 560	-6 712	-179	-96	517	-580		10 510
2028	15 931	-4 773	550	253	286	-386		11 862
2029	12 242	-6 414	1 039	-24	359	-454		6 747
2030	16 292	-4 027	1 465	-126	512	-325		13 791
2031	11 236	-447	1 128	-151	365	-131		11 999
Sum 2022-2031	131 518	-49 073	-4 507	-1 369	3 863	-5 143		75 288

Sannsynlig at rammene i helse skal opp i samsvar med dette i årene som kommer
Legges inn ifbm statsbudsjettet... og dersom statsbudsjettet gir rom.

Kriterier	Utjevning i kroner pr innbygger pr kriterie				Utvikling fra 2019 til 2022
	2019	2020	2021	2022	
0-1 år	-27	-17	-32	-26	2
2-5 år	-565	-904	-914	-723	-158
6-15 år	567	447	209	49	-518
16-22 år	111	142	132	96	-15
23-66 år	-255	-292	-291	-306	-52
67-79 år	549	642	737	805	256
80-89 år	-115	-71	-40	71	186
over 90 år	58	41	-51	-122	-179
Basistillegg / Gradert basistillegg	-351	-207	-208	-217	134
Sone	47	48	36	20	-27
Nabo	119	128	118	104	-15
Landbrukskriterium	150	165	173	184	34
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	-126	-120	-130	-143	-17
Flytninger uten integreringstilskudd	-240	-231	-244	-253	-12
Dødlighet	83	140	72	-16	-98
Barn 0-15 med enslige forsørgere	201	155	179	139	-62
Lavinntekt	-154	-203	-183	-239	-85
Uføre 18-49 år	144	164	151	175	31
Opphopningsindeks	-222	-273	-241	-254	-32
Aleneboende 30 - 66 år	-150	-140	-154	-142	8
PU over 16 år	858	769	771	653	-205
Ikke-gifte 67 år og over	196	266	367	385	189
Barn 1 år uten kontantstøtte	-55	71	42	-50	4
Innbyggere med høyere utdanning	-304	-312	-321	-332	-29
Total utjevning pr innbygger	518	408	179	-142	-661
Utjevning i 1000 kroner	7 777	6 116	2 691	-2 131	-9 908
Inntektsutvikling fra året før		-1 660	-3 425	-4 823	

Totalt ca 5 mill kr billigere å levere lovpålagte tjenester i Verdal kommune i 2022 enn 2021.

Da går også inntektene ned med 5 mill kr.

Fra 2019 er ca 10 mill kr borte fra inntektene.

Og det er ikke sikkert at denne utviklingen stopper.

Oppgavekorrigeringer (penger til nye oppgaver)

Verdal
kommune

Oppgavekorrigeringer 2022	Totalt	Oppvekst reform	Lege	Skole	Helse	Barnehage	Sosial
Barnekoordinator	271				271		
Barneverns-reformen. NB: Her kun en korleksjon etter samlet kostnadsnøkkel/Tabell C	5 429	5 429					
Basistilskudd til fastleger (helårseffekt av endring i 2021, og økning i 2022)	347		347				
Dagsats tiltakspenger	187						187
Ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	270			270			
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	873				873		
Implementering av rusreformen	271				271		
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	97			97			
Kompetansekrav statlig og kommunalt barnevern	142	142					
Nominell videreføring av kapitaltilskudd barnehagene 2021	-678					-678	
Redusert pensjonstilskudd, private barnehager	-560					-560	
Ressurskrevende tjenester, tilleggskompensasjon	-149				-149		
Statlig/private skoler, endring i elevtallet	-319			-319			
Innlemming av stillinger i det kommunale barnevernet. Her kun en korleksjon etter samlet kostnadsnøkkel	2 279	2 279					
Tolkeloven	56						
Universell utforming av IKT	92						
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-14						
Summer	8 595	7 850	347	48	1 266	-1 238	187
Forslag justering rammer		7 850	347		1 266	-1 238	

www.verdal.kommune.no

Korrigerering av budsjettammene

- Lønnsvekst +15 mill
- Demografi helse + 6,5 mill
- Helseplattform + 8,9 mill, + 8,9 mill, -0,8 mill, - 0,3 mill
- Oppvekstreform + 7,85 mill
- Lege +0,35 mill
- Helse (eløsninger mv) +1,27 mill
- Ressurskrevende tjenester +1,25 mill
- IT (servere og fellesprosj) + 3,6 mill og økende i perioden på fellesprosjekt
- Taksering eiendomsskatt + 5 mill (i 2023)
- Besparelser brann - 1 mill årlig

Endringstakt (2% bane)

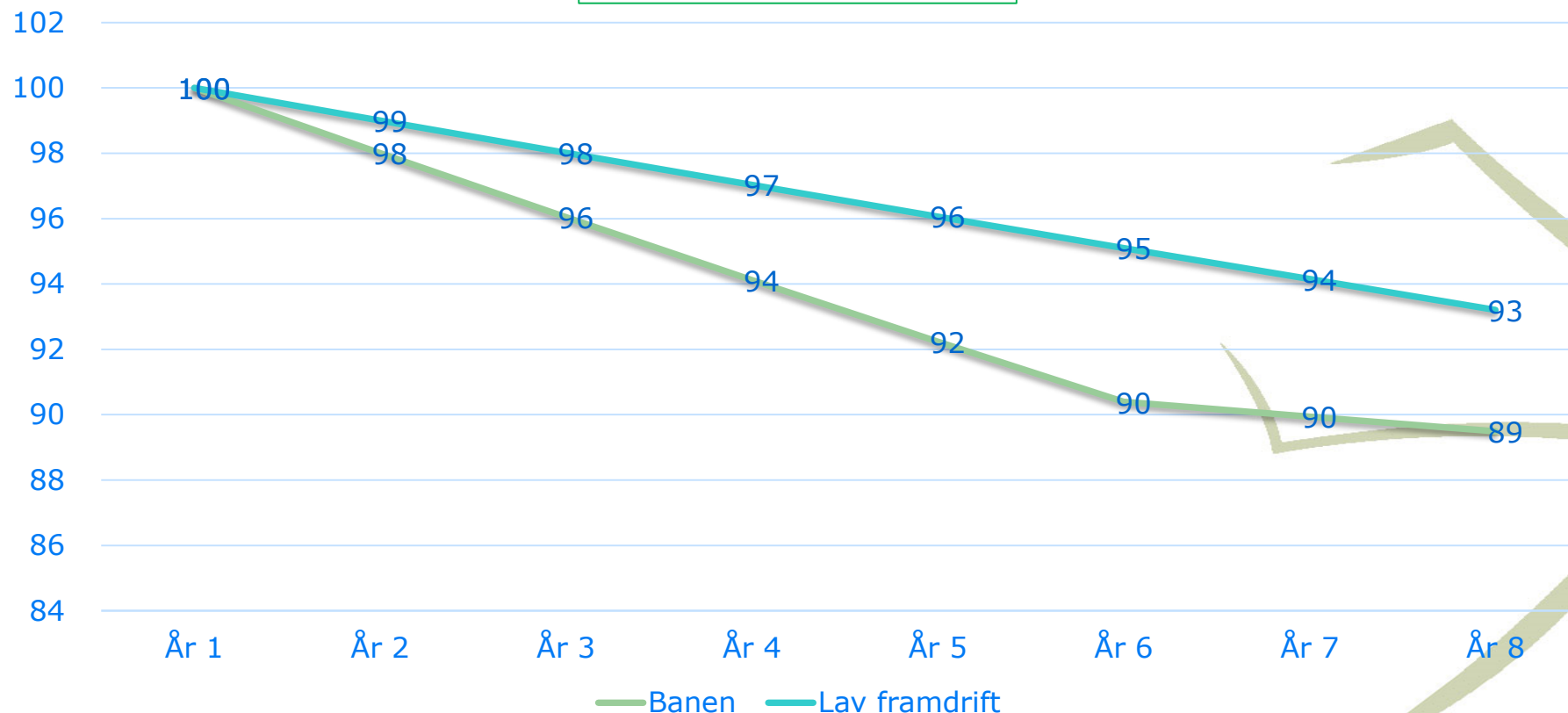
Gir lavere rammer i tjenestene..

men også rom for nødvendige endringer (digitalisering, nye bygg

Verdal
kommune

Endringstempo

Hvor lenge?

Hvor stor endring?

«Spredning i feltet»

Vi gjør ikke dette fordi vi er fattige, men fordi vi må treffe på fremtidens behov og rammevilkår

Budsjettrammer etter statsbudsjett (foreløpig)

Bevilgning pr tjenesteområde	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Administrasjon, styring og fellesutgifter	66 497	108 058	95 734	101 262	96 157	96 772
Barnehage	120 447	123 398	120 018	117 261	115 099	115 099
Grunnskole	213 492	207 665	204 440	196 090	193 582	190 830
Helsestasjon og lege	43 211	44 741	44 214	45 335	47 170	47 170
Helse og omsorg	255 440	233 363	252 879	251 533	241 419	241 919
Sosiale tjenester	31 848	34 522	37 975	35 107	36 502	36 054
Barnevern	34 580	32 679	36 399	35 429	35 119	35 119
Kultur og idrett	27 900	26 605	27 151	27 176	27 025	27 125
Plan	3 668	3 243	3 294	3 247	3 216	3 216
Landbruk og næring	7 410	5 754	5 660	5 577	5 522	5 522
Samferdsel og veier	11 055	8 826	8 615	8 489	8 405	8 405
Brann og redning	10 700	10 990	9 632	9 477	9 375	9 375
Vann avløp og renovasjon, selvkost	-16 136	-15 934	-19 177	-23 624	-26 646	-28 646
Kirke	7 762	7 652	7 405	7 295	7 223	7 223
Tjenester utenfor ord. kommunalt ansvarsområde	-542	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	817 331	831 563	834 239	819 654	799 169	795 184

Budsjettpremiss

- *Et budsjettpremiss kan forklares som de **forutsetninger** som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på, slik de fremkommer av kommunestyrets budsjettvedtak.*
 - Rapportering i årsberetningen
- **Overordnede budsjettpremiss**
 - *Tjenesteproduksjon innenfor lov og norm*
 - *Budsjetttrammer skal overholdes*
 - *Rapportering av avvik med tiltak delårsrapport*
 - *Endring i tjenestens grunnpreg skal alltid behandles politisk*

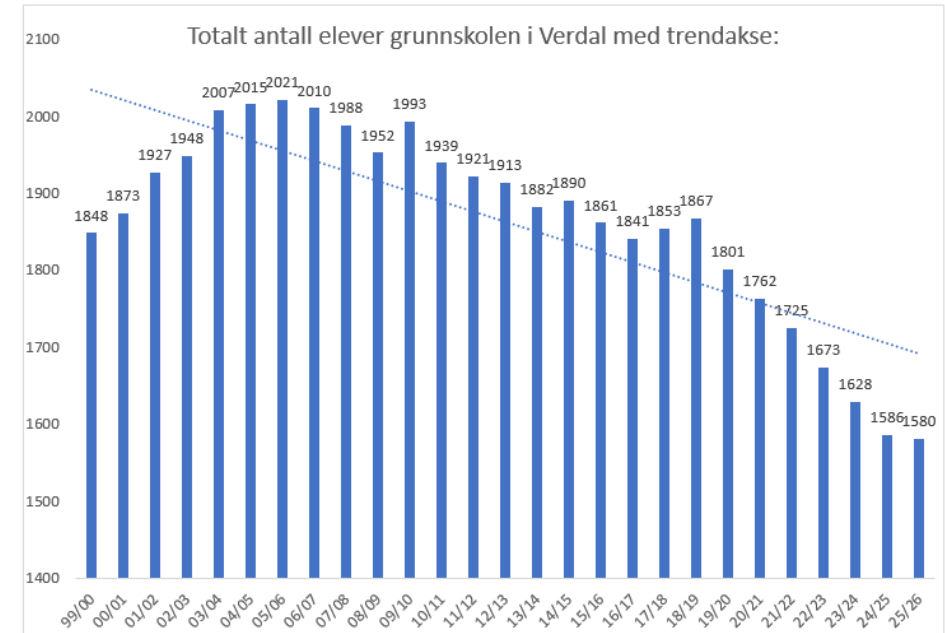

Oppvekst

- Innføring av oppvekstreformen
 - Styrking av rammen med 7,8 mill. kr.
- Skjerming av forebyggende ungdomsarbeid
 - Reell styrking
 - Samfunnsplanen
- Kuttbanen
 - Tilleggsbevilgning 2021 og justering 2022

Oppvekst

- Strukturelle endringer
 - Effektuere sammenslåing av skolene Leksdal og Stiklestad - Høst 2022
 - Legge ned Leksdal og Garnes barnehage - Høst 2022
 - Pågående strukturutredning:
 - Legge ned 1 skole høst 2021
 - Vurdere ytterligere 1 skolenedlegging 2025/26
 - Vurdere 1 felles ungdomsskole 2028/29
- Effektivering årsverk oppvekst
 - 12 mill. kr.
- Mindre tiltak
 - MNRT, Svømmeundervisning

Helse

- Slutført investering i VBB – Realisering av gevinster
 - Inkl. opphør betaling utskrivningsklare pasienter
- Utredning byggetrinn 2 – Videreført fokus
- Innfasing av 11 nye institusjonsplasser – 7 nye årsverk
- Kjøp av tjenester private aktører opphører (Effektivisering 5-7 mill. kr.)

- Avvikling av frisklivssentralen – 2,5 mill. kr i besparelse
- Sikre likeverdige tjenestetilbud som kommuner med DMS
- Samlokalisering av tjenestetilbud
 - Boligososialt team lokaliseres i Vektergata
 - Tjenestetilbudene kommunen har i Prost Brandts veg og Lysgård foreslås samlokalisert i G/H-bygget.
 - Bofellesskapet i Vuku (består av 7 boenheter) omdannes til avlastningsplasser.
 - Hjemmetjenesten i Vuku samlokaliseres med hjemmetjenesten i sentrum fra 2022.
 - Effekt; bedre tjenestekvalitet, bedre ressursutnyttelse, reduksjon kommunal boligmasse.

Samfunn og næring

- Salg og frigjøring bygningsareal
 - Strukturutredning
 - Byggetrinn 2
- Samordning renholdstjenester
 - Renholdsplaner og årsverksreduksjon
- Årsverksreduksjoner
 - Samordning renholdstjenester
 - Integrering og mangfold (50 % leder)
 - Omdisponering over på selvkost
 - Reduksjon tilskudd idrettslag og Veksttorget

Eiendomsskatt

- Retaksering og alternativ
- Kontorjustering 2022
 - 10 % økning i verdigrunnlaget
 - Økte inntekter
- Retaksering gjennomføres i 2023
 - Estimert kostnad 5 mill. kr.
 - Virkning først i 2024 – Forsiktig anslag
- Handlingsrom

Til informasjon

- Behovet for vekst og samfunnsansvar
- Organisering
 - Spissing inn mot næringslivet - Næringssjef
 - Klima og energi - Rådgiver
- Hva betyr dette i praksis?
 - Reduksjon med en kommunalsjef
 - Omorganisering virksomhetsområder

Budsjettprosessen

- Presentasjon av utkast til budsjett
 - Lesetid
 - Budsjettpremiss, spørsmål og drøfting alternativ
- Spørretime 11.11.21 inkl. virksomhetsledere
 - Tildelt tid pr. sektor
 - Presentasjon med evt. spørsmål i forkant
 - Spørsmål etter gjennomgangen
- Budsjettprosessen videre
 - Administrasjonen rydder/kvalitetssikrer budsjetttrammene til 25.11
- Evaluering og tanker for veien videre

Statsbudsjettet

Spørretime

